

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre . . . . . 20 korona
Félévre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaáról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Idegen agitátorok.

Kassa, július 2.

Az országot most sűrűn járják az agitátorok. Nem elég belőlük a magyar termés, még idegen segítséget is hívnak. A legutóbbi kettős ünnepen gyűlés folyt le a fővárosban. A magyarországi német szocialisták tartottak kongresszust és szidták az országot, a magyarságot, a kormányt.

Ide rendelték Bécsből Pernerstorfer Engelbert osztrák reichsrathi képviselőt. Ez a derék ur az általános választójog mellett agitált. Mindenféle tanácsokat adott az elvtársaknak arról, hogy mit cselekedjenek, hogy kivívthassák az általános választói jogot. A tanácsai inkább szidalmak, mint tanácsok. Kijelentette, hogy a magyar parlament a világ legelmáradottabb képviselőháza, hogy a Magyarországon uralmon levő emberek pártosok és korrupctok, az ország érdekeit a maguk zsebe érdekeinek vetik alá. A voltaképpeni tanácsa pedig az volt, hogy a magyar szociáldemokraták csak tartsanak a királlyal, ha ez úgy viselkednek, mint a hogy az osztrák császár tette.

Ugyanezt a témát Pernerstorfer még több ízben is variálta, kifakadva a magyar politikusok ellen.

Pernerstorfer bölcseségeit nem kívánjuk részletezni. Nem volt rájuk kíváncsi senki. De egy elvi dolgot nyomatókosan le kell szögeznünk. Pernerstorfer osztrák politikus, a ki magyar földre jött agitálni magyar belpolitikai kérdésekben. Akárhogy csürjék-csavarják is a dolgot az elvtársak, kétségtelen, hogy az általános választói jog Magyarországon kizárólag belpolitikai kérdés. Az ilyen kérdésbe semmiféle idegennek a legcsekélyebb beleszólása nem lehet.

Idegen politikai agitátornak közöttünk nem lehet helyük. Spincsics iztriai képviselő Budapestre jött és a horvát képviselők között agitált a magyar állameszme ellen. Spincsics ki kellett volna utasítani a fővárosból.

Pernerstorfer Engelbert is idegen létére magyar belpolitikai dologba ütötte bele az orrát. Elégedjék meg azzal, hogy Ausztriában megvan az általános választójog és legyen büszke arra, hogy ő is hozzájárult ennek a jognak kivívásához. Mi nekünk csöpp szükségünk sincsen Pernerstorfer ur segítségére. A magunk belső dolgait osztrák támogatás nélkül is el tudjuk és el is fogják majd intézni. Ab-

ból pedig még kevésbé kérünk, hogy egy osztrák politikus Budapesten időzését arra használja fel, hogy német nyelven gyalázza hazánkat, alkotmányunkat, képviselőházunkat és kormányunkat. Erre nemcsak hogy szükségünk nincsen, de az ilyen oktan és nevelten viselkedést még el sem kellene túrnunk.

Az idegen politikai agitátorok maradjanak otthon. Nekünk sem vendégszereplő oláh, sem intrikáló iztriai, sem szitkozódó osztrák nem kell. Egyszer a mi türelmünk is elfogy és ezekkel az urakkal azt fogjuk tenni, amit Oláhországban vagy Ausztriában cselekednének azokkal a magyarokkal, akik úgy mernének viselkedni, mint a nálunk neveltenkedő idegen politikai agitátorok. Vigyázzanak ezek az urak, mert egyszer majd mi is megfélemezünk velük szemben a gyöngéd elnézésre készítő jó nevelésről. Akkor aztán, bizonyosak vagyunk benne, nem boldogitanak többet bennünket.

Rendőrlégénység sorsa.

A nagykarolyi sztrájk tanulságai.

A nagykarolyi rendőrök sztrájkba léptek. Évi fizetésük lakással együtt 720 korona volt s miután megélni nem tudtak, fizetés emelést kértek a városi képviselőtestülettől. Havi 20 korona béremelés volt a kívánságuk. A képviselőtestület azonban kérelmüket nem teljesítette. Egy szép napon tehát Nagykarolyi rendőrlégénység nélkül maradt. Ugy, a hányan voltak, levetették a rendőri egyenruhát s a szolgálatból kiléptek. A város most szorultságában csendőroket foglalkoztat a közbiztonság fenntartására.

Nagykaroly nem messze esik Kassától, de a rendőrök helyzetét tekintve nagyon közel. Kassán a rendőrtizedes évi bére 840 korona, az I. oszt. rendőr bére 720 korona, a II. oszt. rendőr bére 600 korona. Kapnak ezenkívül ötödéves pótlékot és 15% drágasági pótlékot.

A kassai rendőrség anyagi helyzete tehát mivel se jobb, mint a Nagykarolyiak fizetése. Sőt ami rendőreinké, sokkalta rosszabb, mert Kassán a megélhetés aránytalanul nehezebb, mint Nagykarolyban, drágább a lakás, drágább az élelem.

Midőn ezt az összehasonlítást leszögezzük, két okból tesszük. Először is mert a kassai törvényhatósági bizottságnak le kell vonni a tanulságot a nagykarolyi esetből. Ezzel kapcsolatosan sürgős teendő kell, hogy legyen a rendőrlégénység fizetésének rendezése s általában annak a viszonyoknak a szabályozása, mely a rendőrt a városhoz tüzi. Tudvalevő, hogy a kassai rendőr havi fizetéssel dotált bérmunkás. Belépése alkalmával szolgálatra szegődik s akkor mehet el, mikor neki tetszik. Nyugdíj jogosultság

nem fűzi a városhoz, a terhes rendőri foglalkozás, inkább csak átmeneti időszakra jelent s mihelyt a rendőr nyugalmasabb és jobb állást talál, rögtön kivetkőzik a munderből. Alig van hét, hogy ez okból változás ne legyen a rendőrlégénység létszámában.

Kassán közbiztonságot addig remélni nem lehet, a míg a rendőrlégénység helyzetét nem javítja a város. Kétségtelen, ez nagy anyagi megterhelést jelent, a polgármester dolga azonban, hogy az elodázhatatlanul szükséges kiadásokra a fedezetet megtalálja. Váczy főkapitány már évek óta sürgeti a rendőri szervezet reformját. Már szinte belefásult a nagy közönybe, a mellyel ezt a fontos kérdést a városi tanács folyvást halogatja.

A nagykarolyi példa azonban könnyen átragadhat Kassára, amitől az isten óvjon minket. A kassai rendőrlégénység sanyaru helyzete mellett is kötelességtudó, de az elkeseredés rossz tanácsadó lehet. Most még csak hajlandóságot sem látunk a városi törvényhatósági bizottságban e fontos kérdés iránt. A közöny könnyen megbosszulhatja magát. Tenni kell, még pedig sürgősen!

A háztartás rémei.

Kizsákmányolás a piacon.

Nincs tarifa, — szabad préda az élelem.

Tegnap irtuk volt a kassai vendéglők és kávéházak élelmi cikkeinek áremeléséről. Ma több helyről figyelemztetnek bennünket, hogy az élelmi szerek drágulásának okát a piacon uralkodó állapotban kell keresni. Való igaz. Magunk nem egyszer követeltük már, hogy a város, ha már vásárcsarnokot föl nem építhet, legalább szabályozza a piaci árakat. A fővárosban minden sarki kofa köteles feltűnő helyen az árusított élelmi szerek árát feltüntetni. Ezeket az árakat a vásárcsarnok szabályozza.

Mi akadály van Kassán ennek a lényeges újításnak. Semmi!

Egyszerűen azért nem csináljuk meg Kassán is a piaci árak szabályozását, mert a mai állapot kényelmesebb. Azzal pedig ki törődik a felvidék metropolisában, hogy a közönség helyzetét mi könnyíthetné meg? A tanács elvégzi a maga sablonos dolgát, betartja a hivatalos órákat, gondoskodik arról, hogy hátralékos akták ne legyenek s ezzel vége. Nos ez még nem elég. A tanácsnak más kötelességei is vannak, hivatása több, mint az egyszerű beamter teendő. Kell, hogy örökös figyelemmel kísérje az élet változásait, s azok szerint keresse mindazt, ami a polgárok jólétének fokozására szolgál.

A piac kérdés, ma a városok életében a legfontosabb gondok közé tartozik. A modern közigazgatás legszebb feladata állandóan gondoskodni az élelmezés dolgáról. Arról, hogy a város lakója az általános keresetképeség arányához mérten szerezhesse meg napi szükségleteit. Kassán a keresetképeség nagyon alacsony fokon áll. Ezzel szemben a napi szükségletek ára egyszerűen

horribilis. Miért? Mert a piacot járó közönség valósággal ki van szolgáltatva az élelmiszerárúknak önkényének. A kofa annyit kér, amennyi jól esik neki, az élelemmel tizött uzorának, visszaélésnek nincs orvossága.

A háztartásokban napról-napra nő a gond, pusztul, senyved Kassán minden, kereskedelem, ipar sorsa egyszerűen megdöbentő, mert a keresetképeség gyümölcseit felemészti a lakás és az élelem.

Eder Ödön polgármester működéséhez sok seményt fűztünk. Sok anomália megszüntetését vártuk tőle. Valóban már itt az ideje, hogy meggyőzze a város közönségét az előlegezett bizalom dolgában tetteikkel hasznos, az egész polgárságra kiterjedő tettekkel.

Merénylő szerelmes.

Megakarta ölni a kedvesét.

Jobb szemét késsel kiszurta.

Tegnap éjjel 11 óra tájban az ügyeletes rendőrtiszt telefonon jelentést kapott, hogy a Kárpát-utca 23. számú házban véres merénylet történt. A rendőrség azonnal kivonult a helyszínre, hol már akkorára nagy népcsoportot talált. A házban Jónás Sándor gyári munkás, aki magát Miskolcra valónak mondja, hűtlen kedvesén állott bosszút.

Jónás János már hosszabb idő óta vadházasságban élt Fehér Mária munkásasszonnyal. A férfi garázda természetét azonban a napokban megelégte az asszony s faképnél hagyta Jónás Jánost. A munkás, aki minden brutalitása mellett is meleg vonzalommal viseltetett az asszony iránt, az elhagyatottságot nem bírta elszendevni. Tegnap este felkereste Fehér Mária kárpát-utcai lakását s előbb heves szemrehányásokkal illette, majd könyörgött neki, hogy térjen vissza hozzá.

Fehér Mária azonban hallani sem akart erről többet. Jónás Jánost erre elfogta a vad indulat, hatalmas zsebkést rántott elő s azzal neki esett az asszonynak.

Ha nem jössz, kutyák isszák a véredet, kiáltott a férfi s a késsel az asszony felé döfött.

Fehér Mária kétségbeesetten segítségért kiáltott s amint kiakarta kerülni szeretője támadását, Jónás kést az asszony arcába mártotta. Fehér Mária elborította a vér, de a feldühödött férfinak még ez sem volt elég, ha nem egy újabb szurással az asszony jobb szemét döfte keresztül a késsel.

A házbelieknek kellett közbe lépni s nagy dulakodás árán Jónás Jánost lefogni, különben megöli az asszonyt.

A rendőrség megérkezése után letartóztatta a szerelmes merénylőt s ma átkísérte a kassai ügyészség fogházába. Fehér Mária életveszélyes sérülésével a mentők a kórházba szállították.

A Napló programja.

Előfizetési felhívás.

A mai társadalmi élet forogtagából, napról-napra új eszmék, új hangzású jelszavak röppennek ki, melyek egy-egy meateerkő izzó fényével kápráztatják el a szemtet.

A maradi gondolkodásuak tábora épp olyan heveséggel löki világgá konzervatív jelszavait, amilyen erővel a türelmetlen forradalmár elemek lendítik neki intézményromboló eszméiket.

A józan gondolkodásu magyar polgárság, mely mindez áramlatok sodrában higadtan végzi nemzetfenntartó munkáját, szinte tanácstalanul áll a körülötte röpködő jelszavak közepette. Testi és szellemi erejét

a megélhetés gondja köti le, nincs ideje kihamozni a csalóka burokból az igazság tiszta magvát.

Ebben a munkában segíti a magyar polgárságot a független magyar sajtó, mely pártérdekektől menten csak az igazság szolgálatában fejt ki tevékenységet.

Ennek a független, öntudatosan gondolkodó hadseregnek egyik katonája a „Napló”, mely legjobb meggyőződése és igaz hite szerint teljesíti hivatását.

A „Napló” mindenkor a magyar nemzeti eszmék harcosa és fel van fegyverkezve a modern haladás kipróbált és megállapított eszméivel.

A „Napló” becsületes híve a szabad gondolatnak, mely helyt enged mindenféle nézet és világlátás hangoztatásának, de nem késik levonni ezekből a következtetéseket.

A „Napló” megbíráln minden közéleti jelenséget, elfogulatlan, pártatlan és igazságos mértékkel mérve azokat.

A „Napló” igyekszik érvenyt szerezni a magánosok jogainak és éber szemmel őrködik felettük a hatalom tulkapásai ellen, de a közjó irányítja minden gondolatát egyesek önző érdekeivel szemben.

A Napló lelkes szeretettel munkálkodik Kassa fejlődésén, moderné alakításán, úgy város gazdasági ügyekben, mint társadalmi és kulturális téren. Szókimondó nyíltsággal teheti ezt, mert nem áll klikkek szolgálatában, s véleményét a vicinális nagyságok ügyes hálója le nem nyűgözi. Figyeljük és feljegyezzük az eleven élet eseményeit s hitünk szerint való legjobb meggyőződéssel állapítjuk meg a polgárság egyetemes érdekét fedő pártatlan igazságot.

Ezek az elvek és szempontok irányítják a „Napló” gondolkodását, mely mindenkor szolgálatjára van a nemzetfenntartó polgárságnak.

Ezért kérjük a magyar polgárság támogatását, hogy lehetővé váljék a régi korhadrt rendszerek és az ujdonsült nemzetietlen ábrándok helyett egy kiforrott, magyar nemzeti közvéleményt megteremtő a független sajtó és a polgárság közreműködésével.

A szilárd nemzeti közvéleményből önként fejlődik ki az eleterős, szabad Magyarország!

A Napló előfizetési ára helyben házhoz hordva félúre 7 korona, negyedúre 3 korona 50 fillér. Vidéken félúre 10 korona, negyedúre 5 korona. Kérjük vidéki és helybeli tisztelt előfizetőinket, hogy az előfizetés megújítása iránt idejekorán gondoskodni sziveskedjenek.

UJDONSAGOK.

— Személyi hír. Szalay László főispán több hétre terjedő szabadságát megkezdte. A vármegyén Puky Endre dr. alispán, a városnál Eder Ödön polgármester helyettesíti a főispánt szabadságideje alatt.

— Kassai tisztviselők lakásbére. A következő sorok közlésére kértünk fel: A kassai lakásbérek rendezése ügyében szükségesnek mutatkozik az állami és törvényhatósági tisztviselők újabb összejevele. Minthogy a mult évi gyűlés megfelelő bizottságot nem küldött ki, ennek hiányában ismét tisztelettel alulírottak hívjuk meg a kassai tisztviselőket a f. évi július hó 7-én délelőtt 11 órakor a megyeháza nagytermében megtartandó ülésre. Felkérjük a m. t. hivatalvezető urakat, méltóztassék ezen meghívásról beosztott személyzetüket értesíteni, hogy a gyűlésen minél számosabban jelenjenek meg, mert eredményt csak az összetartás és együttműködés által érhetünk el. A „Tisztviselők Fogyasztási Szövetkeze.”

— Árvák megvendégelése. A Daday-féle vendéglőben levő 30-as asztaltársaság úgy mint minden évben, ez éven is és pedig július hó 8-án a Lajos-forrásnál meg-

vendégeli a városi árvaházban levő összes növendékeket, közöttük különféle apró ajándékokat és játszószerkeket oszt szét, úgy hogy reggeltől estig kellemesen elszórakozhatnak. Ez a megvendégelés ez évben már a 10-ik, tehát jubiláris s így a társaság ezt nagyobb szabásúvá szándékozik tenni s vendégeket is szívesen lát ez alkalommal.

— Áthelyezés. Huszár Henrik kassai járási állatorvos és Hegedűs László kiskunhalasi városi állatorvos kölcsönösen áthelyeztettek s így már folyó hó elsejével a kassai szolgabírói hivatalnál Hegedűs működését megkezdette.

— Tikkasztó-hőség Kassán. Néhány nap óta tikkasztó hőség szakadt Kassára. A hőmérő 26—28 fok meleget is mutat. Ha ehhez hozzá vesszük, hogy Kassa utcáit nem öntözik, hogy a város felett állandó porfelhő lebeg, elképzelhető a nyár Kassán.

— Napidíjasok, akik földmunkások akarnak lenni. A Horvát-Szlavon országbeli napidíjasoknak nem lehet valami nagyon irigylésre méltó sorsuk. Nemrégiben memorandumot nyújtottak be a kormánynak, melyben véglegesítést, nyugdíjképeséget, segédhivatalnoki minőséget és azt kérték, hogy a nyugdíjas napidíjasokat bocsássák el. Egyelőre azt eredményezte ezen mozgalm, hogy a napidíjat az eddigi 3 koronáról — 2 korona 50 fill. szállították le. Most újabb petícióval fordulnak a diurnisták a kormánynak. Kijelentették, amennyiben ez a mozgalmuk eredménytelen maradna, sztrájkba lépnek és beállanak földmunkásoknak. Sőt már gondoskodtak arról is, hogy kétezer diurnista, mint földmunkás azonnal elhelyezhető legyen.

— Szerencsétlenül járt kocsis. Tegnap délután Simkó János városi kocsis a Szegfű-utcán szénát fuvarozott. A 2. számú ház előtt a lovak megbokrosodtak, a kocsis leesett a szekérről és jobb lábán annyira megsérült, hogy a helyszínről mentőkocsin a kórházba kellett szállítani.

— A hal védelme. A földmivelségi miniszter rendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, a melyben meghagyja, hogy a halászati tilalmak ellenőrzésére és végrehajtására hivatott hatósági közegeket a legszigorubbán utasítsák, hogy az árvizek várható lepadása után a kiöntések lefolyására gondosan felügyeljenek és a mennyiben a hal fogására, avagy visszatartására irányuló átkötéseket észlelnék, azokat semmisítsék meg, a tetteseket pedig kinyomozva, azok ellen az eljárást az illetékes hatóságnál soronkívül indítsák meg.

— A vizsgálat folytán megőrült. Leitmeritzben szombaton egy Fritsch Károly nevű tanítójelölt annyira felzúgult a vizsgálat folyamán, hogy egy fél órával később megőrült. A boldogtalan ember felmászott egy kéteemeletes ház tetejére s egy kalapáccsal hozzálátott a tetőzet megbontásához. Amidőn tűzoltók érkeztek, hogy megmentésék a boldogtalan embert, az leugrott az emeletről a mélységbe, ahol agyonzúzta magát.

— Eredménytelen hivatalos hajtóvadászat. Vasárnap Rozgonyban vaddisznókra hivatalos hajtóvadászatot rendezett a hatóság. A rozgonyi földbirtokos felkérésére történt a hivatalos hajtóvadászat elrendelése, azon az alapon, hogy az elszaporodott vaddisznók nagy kárt tesznek a vetésben. A hajtóvadászaton összesen 4 vadász vett részt. A csendőrök már kora hajnalban felverték a falu népét, meynek ilyen alkalommal kötelessége a hajtás. A tikkasztó hőségben egész nap folyt a hajtás, de vaddisznó nem került a puska csőve elé. Ugy látszik képzelődés volt a sok vaddisznó látása, mert ha lett volna, a hajtók bizonyára felverik a duvadakat. Így haszontalanul fáradtak naphosszat a rekkenő hőségben a rozgonyi lakosok, nemkülönben hiábavaló fáradtságot teljesítettek a vadászok. A falu népe különösen áldja azt a jeles urat, aki őket sürgős nyári munka idején felesleges fáradtságba kergeti.

Corvin százados kormányozható léghajója. Egy új kormányozható léghajót akar bemutatni Corwin, az ismert osztrák-magyar százados. Corwin már Párisban van és kijelentette egy nála jelentkező újságírónak, hogy szeptemberre tervezi az új szerkezetű léghajó próbautját Páris felett. A leszállás után dinamittal szét fogja robbantani léghajóját.

— Meg vagyok győződve róla, mondta Corwin, hogy ez a felszállás sikerülni fog. Gépem, amely most épül Páris környékén, száz lóerejű motorral rendelkezik és öt ember férhet el a kosárban, Santos Dumont és mások ily gépeket konstruáltak, amelyek nem repülnek, csak csuszognak. Az én készülékem egész más elven alapszik. Egyenesen fel tud emelkedni és minden irányban mozoghat.

— **Kéményseprőből jogtudor.** Zányi Kálmán turóczenyőmátrai kéményseprőmester a napokban tette le a jogtudori vizsgát jeles eredménnyel. Zányi Kálmán a polgári iskola elvégzése után mint rendkívüli hallgató a selmeczbányai bányakadémiát végezte el, mérnök lett s anyja halála után átvette a turóczenyői kéményseprőség vezetését, melyet apja is folytatott. Zányi kedvtelésből, és tudásvágyból fogott tanulmányait folytatásához, letette a besztercebányai főgimnáziumban az érettségit, majd pedig az egyetem jogtudományi karára iratkozott be s most megszerezte a doktorátust is. Zányi a zenéhez is kitűnően ért.

— **A bacillusok és a bor.** Két francia tudós annak a megállapításán buvázkodott, milyen hatása van a bornak a bacillusokra. Arra az eredményre jutottak, hogy a bor megöli a bacillusokat, különösen a tífuszbakteriumait. Helyesnek bizonyul tehát ez uttal is az a régi jó tanács, hogy tífuszjárvány idején viz helyett több bort kell inni. A tiszta borban a tífuszbacillus csak félóráig tud élni, de ha vízzel van keverve a bor, tovább. A vörös borban a bacillus két óra hosszat is él, a burgundi bor még félóra letelte előtt megöli, a pezsgő tíz perc alatt végez vele. A bacillus kiirtására legalkalmasabb a palackbor és a két tudós annyira át van hatva felfedezésük értékétől, hogy operációnál antiszeptikus szerek is ajánlják a palackbort, mert ők sikerrel alkalmazták olyan esetekben, amikor a többi antiszeptikus szer felmondta a szolgálatot. A két tudós most azon fáradozik, hogy a többi bacillusokra vonatkozóan is épp oly biztonsággal megállapítsák a bor hatását, mint a tífuszbacillusoknál.

— **Asszonyvilág Arizonában.** Van egy félreeső vidéke a világnak, ahol pompás az élet, dacára annak, vagy talán éppen azért, mert a nők rángatják a kormányzás gyepelét. Az arizonabeli Hopi indiánus községről van szó, amelynek alig van 2000 lakosa. Nincs ott se kórház, se menház, se börtön, se rendőrség, de gonosztevő se. A nő, mint az egy cikkben olvasható, ott előkelőbb állást foglalt ugy a közéletben, mint a magánéletben, mint a férfi. De ne higgye senki, hogy ellenszenves férfi-asszonyok uralkodnak, sőt ellenkezőleg, a hopii nők csinosak, intelligensek és szeretetreméltók és nagy hatalmuk dacára kiméletesek és szerények. A nők állnak a család élén, a ház és az egész családi vagyon az övék, teljes anyai jog van ott érvényben. Örökösödési ügyekben is a női elem alkotja az új nemzedék magvát. A nők csak családjuknak élnek és kiválnak erkölcsük tisztaságával is. A nők uralmának meg van az a jó hatása is, hogy ünnepélyes lakomákon egy férfi sem meri lenni magát: és ellentétben más indiánus törzsekkel a férfiak is, a nők is a mértékletesség barátai és az alkohol ellenségei. Szóval egy ideális asszonyállam! Természetesen az ilyesvalami csak a vadak közt fordulhat elő.

— **Árpád vármegye.** Szegedről táviratozzák: Kelemen Béla főispán felterjesztést intézett dr. Wekerle Sándor miniszterelnökhöz, hogy az Árpád-millenniumi törvényja-

vaslatba vegye fel egy új megye szervezését Szeged székhelyvel Pusztaszer vagy Árpád vármegye elnevezéssel. A megyealakítás nem irányul a mai Csanádmege ellen, hanem Szeged város magyarosító erejét közigazgatási kapcsolattal szándékozik átvenni a nemzetiségi vidékekre is.

— **Angol tőke Magyarországon.** Egy tekintélyes angol pénzcsoport tárgyalásokat folytat a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank igazgatóságával Magyarországon létesítendő nagyszabású szövő- és fonógár létesítése tárgyában. A leszámitoló bank igazgatósága hajlandónak nyilatkozik a terv keresztülviteléhez segítőkezet nyújtani. A gyárat közel négymillió korona alaptőkével akarják fölépíteni. Az angol pénzcsoport megbízottjai a minap Budapesten jártak és a bank igazgatóságán kívül a kereskedelemügyi kormánylyal is tárgyaltak az új gyár kormánysegítése ügyében. A terv megvalósítására azonban csak az ősszel kerülhet sor.

— **A gyermek és a gyufa.** Trencsénpéteren — mint tudósítónk írja — egy kis parasztfü gyufával játszadozva felgyújtotta szüleinek házát. Még hat szomszédos ház is elhamvadt a gazdasági épületekkel együtt. Az elpusztult épületek nem voltak biztosítva.

— **Betörés ellen biztosításokat a legjutányosabb feltételek mellett eszközöl az Adria Biztosító Társulat.** Bővebb felvilágosítással szolgál az Adria főügynöksége Kassa, Fő-utca 7. szám alatt.

— **Uj cementáru-gyár Kassán.** Göllner Zsigmond, a Vám-utca 2. számú házában modern berendezéssel cementáru-gyárat létesített. A gyár gyártmányaiból különösen kiemelendő a Thoman-féle hornyolt tetőcserép, mely a külföldön, építkezéseknél már teljesen kiszorította a téglatető cserépet. A cement tetőcserép tartósabb, könnyebb fedanyag, nem eresztí át a vizet és sokkal olcsóbb, amennyiben egy kvadrátméterre 11 db. tetőcserép kell mindössze. A cement tetőcserép ezenkívül sokkal tűzállóbb is mint a téglacserép. Az új cementgyár, melyet ajánlanak a felvidéki építésszek és építetőközönség figyelmébe az építkezéshez mindennemű cementárukat készít.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Fővárosi tudósítónk telefon jelentése.

A képviselőház ülése.

A horvátok tovább obstruálnak.

Budapest, július 2.

A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnököl.

A jegyzőkönyv hitelesítése után rögtön áttérnek a

vasutas javaslat

tárgyalására.

Princsevics, Brtics, Popovics képviselők a zárzó jogával élnek. Mivel a tárgytól többször eltérnek az elnök többszöri figyelmeztetés után megvonja tőlük a szót. A horvátok erre nagy lármát csapnak. A láрма csillapultával Modrusán Gusztáv kéri a Házat, hogy a tárgytól eltérhessen; a Ház az engedélyt nem adja meg.

Az elnöki széket Justh Gyula foglalja el. Bejelenti, hogy 20 horvát képviselő névszerinti szavazást kér arra, hogy Modrusán a tárgytól eltérhessen; 20 magyar képviselő pedig a névszerinti szavazásnak holnapra való halasztását kérte.

A Ház a szavazást holnapra halasztja. Evvel áttérnek a pragmatica javaslat I. szakaszának tárgyalására.

Lorkovics képviselő horvátul beszél. Többször eltér a tárgytól, miért is az elnök megvonja tőle a szót.

Vinkovich horvát képviselő kéri a Házat, hogy a tárgytól eltérhessen. A Ház az engedélyt nem adja meg.

Magdics horvát képviselő közbekiált: *komisszág.*

Az elnök Magdicsot rendreutasítja.

Magdics feláll és gunyosan mondja az elnöknek: *köszönöm.* A magyar képviselők méltatlankodó zúgásban törnek ki.

Több horvát képviselő kiáltja: *disznóság! Aljasság.*

Nagy láрма tör ki. Az egész Ház harsog, bitangság! *disznóság!* ki kell őket kergetni! *kiáltások hallatszanak.*

Elnök az ülést felfüggeszti.

A gyűlés újból megnyitva többeket rendreutasít és bejelenti, hogy 20-nál több horvát képviselő zárt ülést kért. Elrendeli a

zárt ülést.

A zárt ülésen Rakovszky István elnököl.

Popovich Dusán magyarul bírálja az elnök eljárást, melylyel a horvát képviselőktől sorra megvonta a szót.

Holló Lajos élesen kifakad a horvátok eljárása felett, melylyel a tárgyalást megakasztják és a magyar parlament méltóságát minduntalan meggyalázzák.

A nyílt ülés már csak arra terjeszkedett ki, hogy a pragmatika-javaslat holnap való további tárgyalását megállapítsa.

A horvát országgyűlés feloszlátása.

Budapest, július 2.

A kormány el van tőkélve, hogy a horvátok ellen teljes szigorral jár el. Amennyiben a hét végéig a horvátok követelésükkel vissza nem lépnek és a vasutas javaslat nyugodt tárgyalását nem biztosítják, feloszlátják a horvát országgyűlést.

Öngyilkos földbirtokos.

Csáktornya, július 2.

Weiser Vilmos; Weiser idevaló földbirtokos fia, ki apja birtokán gazdálkodott, ma agyonlötötte magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Véres kardpárbaj.

Székesfehérvár, július 2.

Koncsev György hivatalnok egy összeszólalkozásból kifolyólag ma kardpárbajt vívott Orbán Márton főhadnaggyal. Koncsev életveszélyes sebet kapott.

Német nevelőnőt

sürgős belépésre keres egy intelligens család. Cím a kiadóhivatalban.

Építkezésre alkalmas szépkerítelkek

a kir. tábla és polgári iskolához közel, szélétől védett, zajtalan utcán igen jutányosan eladó.

Bővebbet HELLVIG ZS. üvegkereskedésében Fő-utca 46. sz. a.

A Schalkház-szálloda

téli kertjében

minden szerdán és szombaton este

Ráczy Gyula

teljes zenekarával hangversenyt tart.

Rákóczi emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján **II. Rákóczi Ferencz életnagyságu képével** (Lengyel Ede festőművésznek Abauj-Torna vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel Menyhért. — Centum gradamina Hungariae contra Germanos. Irta: Kerekes György. — Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II. Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész Kálmán. — Rákóczi Holesiczbán. Irta: dr. Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta: Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi Ferencnek. Irta Szabó Adorján. — A rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 diszes illusztráció !! *

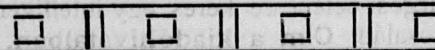
Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. — Zrinyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrinyi Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi templom külseje és belseje, ahol a fejedelem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi templom, melyet Báthori Zsófia épített, külső és belső képével. — Rákóczi két fia: József és György. — A fejedelem pecsétje. — Beresényi Miklós arcképe egykori festmény után. — Beresényiné Csáky Krisztina arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Egitapluma — II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székesegyházi kriptában. — A kassai erődítés alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv diszes kiállítású, kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a **NAPLO** kiadóhivatalában. Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: Muranyi József.

HALTENBERGER BÉLA

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosógár Kassa.

LEGELŐNYÖSEBB

a függönyöket, szőnyeget, ruhákat tisztítás vagy festés végett **a fürdőbe való utazás előtt** küldeni be gyáramba. o hogy azok a t. felek távolléte alatt rendbe hozassanak. o

- A tisztítandó darabokat kívánatra háztól elhozatom. -

Teljes tisztelettel HALTENBERGER BÉLA

Felvételi üzletek: Kossuth Lajos-utca 3., Fő-utca Andrassy-palota.

LELKIISMERETES MUNKA

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, KOVÁCS-UTCA 30.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

összes régi betéteinek kamatlábát

4° -ra emelte fel **4°** -ra

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méreik ki.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA